



VELİLERE KARNE VERİYORUZ

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, 'Çocuklar okula geldiğinde ailelerinden iyi eğitim alıp almadığını değerlendiriyoruz. Dolayısıyla biz de ailelere karne veriyoruz' dedi.

MİLLÎ Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, geçtiğimiz gün İstanbul'daki programları kapsamında 5 okul, 1 özel eğitim uygulama okulu ve 1 gezici eğitim TIR'ı açılışına katıldı. Sancaktepe'de 'Mavi Kuş Anaokulu, Ortadağ Ortaokulu, Şehit Emre Baysal Anadolu Lisesi ve İstanbul Sanayi Odası 100. Yıl Cumhuriyet Anaokulu Toplu Açılış Töreni'nde konuşan Bakan Tekin, şunları söyledi: "Çocuklar anne babanıza ödev verin. Eve gidince, 'Her akşam yarım saat kitap okuyacağız' deyin. Eğitim önce evde verilmeli. Küçük çocuklar okula geldiğinde biz de onların ailelerinden iyi eğitim alıp almadığını değerlendiriyoruz. Dolayısıyla biz de ailelere karne veriyoruz."



Melike ÇALKAP

derslik var. Bu 2 kattan daha fazla artış yaşandığını gösteriyor. İstanbul'da Kâğıthane ilçesi özelinde derslik sayısına bakacak olursak 2002 yılında bin 144 derslik varken şu an 2 bin 394 derslik olduğunu görüyoruz. İlçede okul sayısı da 3 kat artmış. Diğer yandan ilçede öğretmen sayısı 2002'de bin 791 iken şu an 4 bine yakın öğretmen bulunuyor. Başka bir ülkede bu rakamlar okunsa olarak gösteriliriz."



EĞİTİM TIRI 7 BÖLGEYİ DOLAŞACAK

DÜNYADA ÖRNEK GÖSTERİLİRİZ

Son 21 yılda eğitimin alt yapısı ve verilen eğitim öğretim hizmeti iki kat artmış durumda. Örneğin bundan 21 yıl önce Türkiye genelinde 360 bin derslik vardı, şu an ise toplam 742 bin



○ Bakan Tekin, İstanbul programını çocuklara Türkiye'nin eğitim tarihini anlatacak olan 'Gezici Eğitim TIR'ının Üsküdar'daki açılışıyla sürdürdü. Yeni medya sanatçısı Mert Onaran ve ekibi tarafından üç buçuk ayda hazırlanan üç boyutlu görseller ve ses efektleri ile öğrenciler, bu TIR'da 'Kök-lü Mirastan Türkiye Yüzyılına' temalı içerikle buluşacak. Turuna 30 Ekim'de İstanbul'da başlayan TIR, 7 bölgede 10 farklı noktayı ziyaret edecek. Vakıfbank desteğiyle oluşturulan TIR'daki içeriklerin hazırlanmasında Milli Eğitim Bakanlığı'nın arşivinden yararlanıldı. Bakan Tekin, "Çocuklarımızın geleceğe en iyi şekilde hazırlanması için yoğun bir mesai içindeyiz. Bu sebeple TIR'ımızı il il dolaştıracakız ve umarım onlara faydalı olacak" dedi.



İkinci 500'ün kârı yüzde 91 arttı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)

'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' araştırmasının sonuçlarını açıkladı. En büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2021'e göre yüzde 104.8 artarak 694.8 milyar liraya çıktı. 2022'de ikinci 500 satış performansının yanı sıra kârlılıkta da başarılı bir yıl geçirdi. Söz konusu yılda şirketlerin faaliyet kârı yüzde 91 artarak 100.4 milyar liraya çıktı.



Dünya belediyelerinin YENİ BAŞKENTİ KONYA OLDU

UCLG Dünya Konseyi Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Altay, "Cumhuriyetimizin 100. yılında bu önemli bir görevi üstleniyor olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum" dedi

Dünya Belediyeler Birliği olarak bilinen Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Dünya Teşkilatı (UCLG) Dünya Konseyi 26, 27, 28 Ekim tarihlerinde Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde Konya'da gerçekleştirildi. Selçuklu Kongre Merkezi'nde 50 ülkeden 400'e yakın yerel ve bölgesel yönetim temsilcisi ile yedi katından konuşulan katılığ UCLG Dünya Konseyi çerçevesinde Konya, birçok toplantıya ev sahipliği yaptı. Üç gün süren UCLG Dünya Konseyi'nde; Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR) toplantısı, UCLG Mali Yönetim Komitesi, UCLG

Tüzük Komitesi, UCLG Avrupa Kurulu, UCLG Yönetim Kurulu ve UCLG Dünya Konseyi toplantıları ile Politika Tartışmaları gerçekleştirildi.

BAŞKANLIĞINI DEVRALDI

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay; İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahir Üzümcü, AK Parti Yerel Yönetimler Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz, TBMM Sanayi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Varank ve çok sayıda davetlinin katılımıyla düzenlenen Gala Kültürel Programı'nda UCLG Dönem Başkanlığı'nı Uruguay Montevideo Belediye Başkanı

Carolina Cosse'den devraldı. Başkan Altay, Dünya Belediyeler Birliği Başkanı sıfatıyla Konya'dan tüm dünyaya barış, kardeşlik ve dostluk mesajları verdi.

6 ŞUBAT UNUTULMADI

Cumhuriyetin 100. yılında böyle önemli bir görevi üstleniyor olmaktan büyük bir mutluluk duyduğumu dile getiren Başkan Altay şunları kaydetti: "Dünya Konseyi boyunca başta Filistin olmak üzere dünyada yaşanan problemlerle ilgili gündem oluşturma fırsatımız oldu. Kapanış oturumunda da 6 Şubat'ta yaşadığımız depremle ilgili hem bir bilgilendirme hem de konuyla ilgili detaylı çalışma

önerisinde bulundum. Bir yıl boyunca yerel yönetimlerin en güçlü sesi olan UCLG'nin başkanı olarak dünyada barışın, huzurun, kardeşliğin sağlanması için yoğun bir gayret içerisinde olacağız."

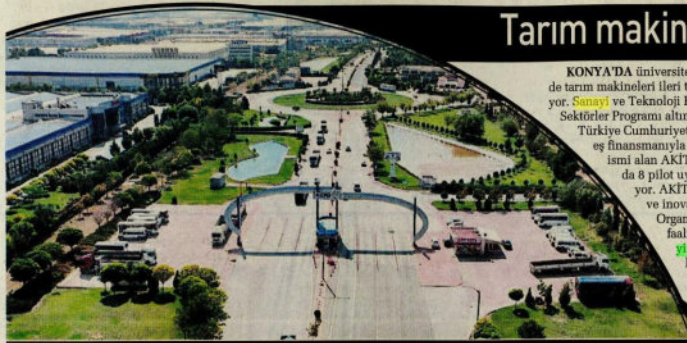
ŞEHİRİMİZE HAYIRLI OLSUN

Altay sözlerini şöyle tamamladı: "UCLG dönem başkanlığımız şehrimize, ülkemize ve tüm dünyaya hayırlı olsun. Dünya Belediyeler Birliği Başkanlığı'mı devraldığımız özel günde bizleri yalnız bırakmayan kıymetli bakanlarımız, AK Parti Yerel Yönetimler Başkanımız,

Yerel yönetimlerin resmi temsilcisi

UCLG'nin merkezi Barcelona'da bulunan dünyanın en büyük yerel yönetim teşkilatı olduğunu ve 5 milyardan fazla insanı temsil ettiğini anımsatan Başkan Altay, "140 ülkeden 240 bin belediye ve 175 bölge teşkilatının olduğu. Birleşmiş Milletler nezdinde yerel yönetimlerin resmi temsilcisi kabul edilen bir teşkilat. Dünya Konseyi'yle birlikte dönem başkanlığında Konya Büyükşehir Belediye Başkanı olarak Karagözü'nde Konya Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Carolina Cosse'den devraldık. Cumhuriyetimizin 100. yılında, bir yıl boyunca bu şerefli görevi Konya Büyükşehir Belediye Başkanı olarak yürüteceğiz" diye konuştu.

TBMM Sanayi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Sayın Valimiz, belediye başkanlarımız, AK Parti, MHP, BDP İl Başkanlarımız, teşkilat mensuplarımız, sivil toplum kuruluşlarımızın temsilcilerine ve tüm katılımcılara şükranlarımı sunuyorum."



Güçlü şirketlerin sayısı artıyor

KONYA Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, İstanbul Sanayi Odası'nın "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde yer alan 7 Konyalı firmayı tebrik etti. İstanbul Sanayi Odası tarafından hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde Konya'yı temsilen 7 firmamızın bulunmasından mutluluk duyduklarını vurgulayan Başkan Altay, mütebbis ruhun kentsel gelişim ve kalkınmanın sağlanmasında önemli pay sahibi olduğunu dikkat çekti. Başkan Altay, "Konya, yüz yıllardır üretim ve ticaretin merkezi olma hüviyetini koruyor. Bir sanayi şehri olarak her geçen gün gelişimini sürdüren şehrimiz, ülkemizin parlayan yıldızı olma yolunda da emin adımlarla ilerliyor. Saygıdeğer iş insanlarımız ise Konya'nın istidatlarını artmasına verdiği büyük katkıyla gururumuz oluyor. İnşaatçı ki gelecek yıllarda Konya'mız bu listelerde daha fazla firmayla yer alacaktır. Tüm Konyalı sanayicilerimizi ve çalışanlarını gösterdikleri başarıyla yürekten kutluyorum" dedi.

İSO 500 LİSTESİNE GİREN KONYA'NIN DEVLERİ
Türkiye'nin "500 Büyük Sanayi Kuruluşu" arasında yer alan Konyalı firmalar şu şekilde: Konya Şeker

Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Eti Alüminyum Anonim Şirketi, AYD Otomotiv Endüstri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Tümsan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi, Panagro Tarım, Hayvancılık, Gıda, Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Enka Süt ve Gıda Mamülleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Ova Un Fabrikası Anonim Şirketi. Konyalı firma sayısının 18'e yükseldiğini söyleyen Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükoğlu, listede yer alan tüm sanayi kuruluşlarını ve çalışanlarını tebrik etti. Açıklamasında Konya'nın Türkiye'nin öncü sanayi şehirlerinin biri olduğunu altını çizen Başkan Büyükoğlu, "Konya'mız tüm zor şartlara rağmen üretmek, ülkemizin sanayi devlerinin yer aldığı Türkiye'nin 'İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' arasındaki gücünü artırdı. Geçtiğimiz yıl listede 15 firma ile temsil edilen Konya'mızın 'İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' arasındaki firma sayısı bu yıl 18'e yükseldi. Böylece 'İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'ndaki 7 firmamızla birlikte Türkiye'nin "1000 Büyük Sanayi Kuruluşu" arasında Konya'da toplam 25 firmamız yer almayı başardı" dedi.

Tarım makinelerinde ileri teknolojiye geçti

KONYA'DA üniversite-sanayi işbirliğinde tarım makineleri ileri teknolojiye geliştiriliyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Rekabetçi Sektörler Programı altında, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 5 milyon euroluk eş finansmanıyla yürütülen, merkeze aynı isimli alan AKITEK projesi kapsamında 8 pilot uygulama gerçekleştiriliyor. AKITEK'in sağladığı AR-GE ve inovasyon desteğiyle, Konya Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren üç sanayi kuruluşuna geliştirilen aşılaçma makinesi, ekim hatası yapmayan mibzer ve tarla aşılaçma makinesinin prototipi tamamlandı. Proje Müdürü KTO Karatay Üniversitesi

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü Doktor Öğretim Üyesi Barış Samim Nesimioğlu, gizlilik sözleşmesi olan projede, geliştirilen makinelerin üretimleri tamamlandıkça kamuoyuna duyurulacağını söyledi. Nesimioğlu, Tarım makineleri alanında dışa bağımlılığın önüne geçmek istediklerini belirterek Türk sanayisinin bu sektörde dünyaya rekabetçi hale getirmeye hedeflediklerini de belirtti.

İLAÇ SARFIYATININ ÖNÜNE GEÇİLECEK

"İlaçlama makinesini üreten firmamızın yönetim kurulu başkanı Ferhat Önal da Türkiye'nin tarım makineleri konusunda mekanik olarak dünyaya yarıştığı ancak akıllı teknolojilerde henüz başlangıç seviyesinde olduğunu ifade etti. Makineleri için ithal etmek zorunda kaldıkları teknolojiyi AKITEK ile işbirliği yaparak üretilebilir hale geldiklerini anlatan Önal, şöyle devam etti: "Bağ ve bahçe ilaçlamaları manuel olarak durdurmak zorunda kalıyor. Durdurmadığı zaman hem ilaç sarfıyatı çok artıyor hem de çevreye zarar veriyor. Makine sensörleri aracılığıyla açıcı güdüklerinde ilaçlamaya başlıyor, açıcı gümrüğü bırakıyor, anda da ilaçlamayı durduruyor. İlerleyen aşamalarda bu sistemi telefonla kontrol edilebilir hale getireceğiz. Huza duyarlı olarak dozajlamayı otomatik kendi ayarlayabilen, hangi ilacın atıldığı gibi verileri işleyebilen bir proje üzerinde de çalışıyoruz."





İkinci 500
büyük sanayi
kuruluşu
açıklandı

Üretimden satışta 3 haneli büyüme yakaladılar

İSTANBUL Sanayi Oda-
si'nin (İSO) hazırladığı "Tür-
kiye'nin **İkinci 500 Büyük**
Sanayi Kuruluşu-2022"
araştırmasına göre, en bü-
yük ikinci 500 **sanayi** kuru-
luşunun üretimden satışları
geçen yıl 2021'e göre yüzde
104.8 artarak 694.8 milyar
liraya çıktı. Daha çok KOBİ
niteliğindeki kuruluşları
kapsayan **İSO İkinci 500**
sonuçlarına bakıldığında
üretimden satışlarındaki
değişimler, yıl sonu TÜFE
enflasyonundan arındırıl-

rak incelendiğinde, 2022'de
yüzde 24.7 ile oldukça güçlü
bir reel artış yaşandığı göröl-
dü. Ancak bu artış, 2021'deki
yüzde 30.4'lük yükselişin
altında kaldı. İkinci 500 sıra-
lamasına üretimden satışları
2 milyar 54 milyon lira ile
886 milyon lira arasında
olan şirketler girebildi. Bu
yılki listeye 125 yeni **sanayi**
kuruluşu dahil oldu. Listede
ilk sırayı 2 milyar 54 milyon
liralık üretimden satışla
'Şirikçioğlu İplik' ile 'Denim'
şirketleri paylaştı.



TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU

İhracat hız kazandı satışlar ikiye katlandı

■ İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasına göre, en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2021'e göre yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar liraya çıktı. Bu artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon lira ile 886 milyon lira arasında olan şirketler girebildi. Bu yılki listeye 125 yeni sanayi kuruluşu dahil oldu. Bunlardan 51 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu. İkinci 500'de geçen yıl ilk sırayı 2 milyar 54 milyon liralık üre-



timden satışla "Şirikçioğlu İplik" ile "Denim" şirketleri paylaştı. Safa Tarım 2 milyar 51 milyon lirayla ikinci, Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon lirayla üçüncü oldu.

İSO İkinci 500'ün ihracat artış hızı, Türkiye ve İSO 500'ün üzerinde 0,3 puan

artarak yüzde 6,5'e yükseldi. İSO İkinci 500, 2022'de satış performansının yanı sıra kârlılıkta da başarılı bir yıl geçirdi. Söz konusu yılda şirketlerin faaliyet kârı yüzde 91 artarak 100,4 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet kârlılığı oranı 1,1 puan düşüşle yüzde 12,6'ya geriledi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan "İkinci 500" şirketlerinin hem toplam Türkiye ihracatı hem de İSO 500'ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştığını belirterek "Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindirici" dedi.



İkinci 500 listesinde ihracat fark yarattı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), “İSO Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022” (İSO İkinci 500) araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Listede Şirikçioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım takip ederken Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu. İSO Başkanı Bahçivan, “İkinci 500 şirketleri hem toplam Türkiye ihracatı hem de İSO 500’ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştı. Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından sevindirici” dedi.



TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU-2022' SONUÇLARI AÇIKLANDI

İSO İKİNCİ 500'ÜN SATIŞLARI 695 MİLYAR LİRAYA YÜKSELDİ

İSO, eylül ayında açıkladığı "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasının sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı.

Küçük ve orta ölçekli kuruluşların performansı açısından önemli sonuçlar ortaya koyan araştırmaya göre, geçen yıl sanayi sektörü başta Rusya-Ukrayna savaşı, yükselen enflasyon, finansal koşullarda sıkılaşma gibi önemli gelişmelerin yaşandığı ve bunlara bağlı olarak yılın ikinci yarısında küresel büyüme ve ticaretin ivme kaybettiği bir ortamda faaliyet gösterdi. Bu çerçevede İSO İkinci 500 sonuçlarına bakıldığında, 2022'de ikinci 500 şirketin üretimden satışları yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar liraya yükseldi. Bu artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

İSO İkinci 500'ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde, 2022'de yüzde 24,7 ile oldukça güçlü bir reel artış yaşandığı görüldü.

İSO İKİNCİ 500'ÜN EN BÜYÜKLERİ

İSO İkinci 500'de geçen yıl ilk sırayı 2 milyar 54 milyon liralık üretimden satışla "Şirinkioğlu İplik" ile "Denim" şirketleri paylaştı. Safa Tarım 2 milyar 51 milyon lirayla ikinci, Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon lirayla üçüncü oldu. İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon lira ile 886 milyon lira arasında olan şirketler girebildi. Bu yılki listeye 125 yeni sanayi kuruluşu dahil oldu. Bunlardan 51 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e geçen şirketlerden oluştu.

Geçen yıl zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine karşın Türkiye'nin ihracatı yüzde 12,9 oranında artarak 254,2 milyar dolara yükselmişti. Aynı yılda İSO İkinci 500'ün ihracatı da yüzde 19,3 artarak 16,1 milyar dolara çıktı ve tarihsel olarak rekor düzeye ulaştı.

İSO İkinci 500'ün ihracat artış hızı, Türkiye ve İSO 500'ün üzerinde gerçekleşti. İkinci 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 0,3 puan artarak yüzde 6,5'e yükseldi.

KARLARI 100,4 MİLYAR LİRAYA ÇIKTI

İSO İkinci 500, 2022'de satış performansının yanı sıra karlılıkta da başarılı bir yıl geçirdi.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasına göre, en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları geçen yıl 2021'e göre yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar liraya çıktı. Bu artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.



Söz konusu yılda şirketlerin faaliyet karı yüzde 91 artarak 100,4 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet karlılığı oranı 1,1 puan düşüşle yüzde 12,6'ya geriledi.

Benzer şekilde faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü de yüzde 90,2'lik artışla 121,1 milyar liraya ulaştı. Bu artışa rağmen EAVÖK karlılığı oranı 1,4 puan azalarak yüzde 15,2'ye düştü. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 98,2 artarak 37,7 milyar liradan 74,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış karlılığı oranı 0,4 puan düşüşle yüzde 9,8'den yüzde 9,4'e indi. İSO İkinci 500'de diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar 70 milyar lirayken, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar 63,5 milyar lira oldu.

FİNANSMAN GİDERLERİ YÜKSELDİ

İkinci 500'ün finansman giderleri, sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2022 yılında da sürdürdü. İkinci 500'ün finansman giderleri geçen yıl yüzde 60,8 artarak 32,3 milyar liraya yükseldi. Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 6 puan düşüşle yüzde 32,2'ye geriledi.

Finansman giderlerinin karlılık üzerinde-

ki baskısının hafiflemesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte 2022'deki düşük faiz ortamının yanı sıra kredi kullanımını sıkı şartlara bağlayan düzenlemelerin de burada etkili olduğu görüldü. Geçen yıl mali borçlar yüzde 38,2 oranında artarken diğer borçlardaki artış yüzde 61,6 ile daha yüksek gerçekleşti. Böylece mali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 50,3'e inerken, diğer borçların payı yüzde 49,7'ye yükseldi.

Sanayicilerin son yıllarda makul bir çözüm bulunmasını beklediği konulardan biri olan devreden KDV, İSO İkinci 500 şirketleri için ciddi bir sorun olmayı sürdürdü. Söz konusu vergi yüzde 72,7 artarak 8,9 milyar liraya yükseldi.

İSO İkinci 500'de AR-GE yapan kuruluş sayısı geçen yıl 2021'e oranla 7 adet azalarak 228'e geriledi. AR-GE harcamaları yüzde 111,5 artarak 2,8 milyar liraya yaklaştı. İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 5 adet azalarak 26'ya geriledi. Son yıllarda sayısal olarak düşüş göstermesine karşın, İstanbul Sanayi Odası 142 şirketle listede en büyük paya sahip olurken, onu 39'ar kuruluşla Ege Bölgesi Sanayi Odası ve Kocaeli Sanayi Odası, 35 ile Gaziantep, 34 ile Bursa, 16 ile Konya izledi.



İkinci 500 üretimden SATIŞLARINI YÜZDE 104,8 ARTIRDI

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), eylül ayında açıkladığı "**İSO Türkiye**"nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "**İSO Türkiye**"nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022**" araştırmasının sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı. Sonuç-



lara bakıldığında, 2022'de ikinci 500 şirketin üretim-

den satışları yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar liraya yükseldi. Bu artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı. **İSO İkinci 500**'ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde, 2022'de yüzde 24,7 ile oldukça güçlü bir reel artış yaşandığı görüldü. Ancak bu artış, 2021'deki yüzde 30,4'lük yükselişin altında kaldı. **İSO İkinci 500**'de geçen yıl ilk sırayı 2 milyar 54 milyon liralık üretimden satışla "Şirikçioğlu İplik" ile "Denim" şirketleri paylaştı.

İhracattaki performans olumlu



Küresel ekonomiler yavaşlama sürecinde

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "İkinci 500" şirketlerinin hem toplam Türkiye ihracatı hem de **İSO 500**'ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştığını belirterek, "Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindiricidir." ifadesini kullandı. Bahçivan, yaptığı yazılı açıklamada, "Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**" çalışmasının 2022 sonuçlarını değerlendirirken, geçen yıl küresel ekonomiyi şekillendiren üç ana faktörü göz önünde bulundurmakta yarar olduğunu kaydetti. Bunlardan en önemlisinin, bugün de dünya ekonomisini etkilemeye devam eden enflasyonun geri dönmesi olduğunu belirten Bahçivan, "Merkez bankaları neredeyse tüm dünyada bu konuya odaklanarak para politikalarını sert şekilde sıkılaştırmıştı. İkinci faktör, 2022 yılının hemen başında patlak veren Ukrayna-Rusya savaşıydı. Bu savaş ile birlikte özellikle lojistik ve tedarik sorunları ortaya çıkmış, jeopolitik riskler üst seviyelere yükselmisti. Ayrıca Çin'de yeni bir pandemi korkusuyla alınan kapanma önlemleri

de dünya ekonomisini etkisi altına almıştı." değerlendirmesinde bulundu. Bahçivan, bütün bu faktörlere iklim değişikliğinin etkilerini artırması ve teknolojik rekabetin hızlanması da eklenince, 2022'nin küresel ekonomi açısından "çoklu krizler" dönemi olarak tarihteki yerini aldığını aktararak, şunları kaydetti: "Yaşanan eş zamanlı şokların etkisiyle küresel ekonomi yavaşladı. 2021 yılında yüzde 6,3 olan küresel büyüme, 2022 yılında yüzde 3,5'e geriledi. Her şeye rağmen Türkiye ekonomisi yüzde 5,5 ile güçlü büyüme performansını korumayı başardı. **İSO İkinci 500** sonuçlarını bu çerçevede değerlendirdiğimizde ilk dikkat çeken hususlardan biri, küresel ekonomik daralmaya rağmen **İSO 500**'e göre daha küçük ve orta ölçekteki şirketleri kapsayan İkinci 500 Büyük şirketlerinin, yüzde 19,3 ihracat artışı yakalamasıdır. Bu artışla İkinci 500 şirketlerinin hem toplam Türkiye ihracatı hem de **İSO 500**'ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştığının altını çizmek isterim. Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindiricidir.



Borcu azalan KOBİ, zor yılda kârlılığı korudu

Orta ölçekli şirketler, enflasyonist ortamda yüksek maliyet ve kur artışları ile finansmana erişim zorluklarına rağmen, geçen yılı yüksek kârlılıkla kapattı

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) araştırmasına göre, Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun geçen yıl üretimden satışları yüzde 104,8, vergi öncesi kar-zarar toplamı yüzde 98,2 oranında arttı. TÜFE bazlı reel artışlar ise sırasıyla yüzde 24,7 ve yüzde 20,7 olarak gerçekleşti. İkinci 500 şirketleri aktif kârlılığında 26 yıllık serinin

en yüksek oranına ulaşırken, satış kârlılığı ve özkaynak kârlılığında da uzun yıllar ortalamasının üstünde gerçekleşen 2021'deki yüksek seviyelerini yakalamayı başardı. Toplam borçlar ve finansman giderlerinin reel olarak azalması da kaynak maliyetini iyileştirdi. İhracat performansı ise ilk 500'ün üzerine çıktı. **MERVE YİĞİTCAN/10**

İhracat artışı önemli

Araştırmayı değerlendiren İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, ikinci 500'ün yüzde 19,3'lük artışla ihracat performansında ilk 500'den olumlu ayrışmasına dikkat çekti ve bu durumu, Türkiye'nin ihracat potansiyeli açısından "sevindirici" olarak niteledi. Bahçıvan, zorlu koşullarda kâr-zarar dengesinin yönetilebildiğine de işaret etti.

Finansmana sıkışan KOBİ'ler kârlılığa gövde gösterisi yaptı

MERVE YIGİTCAN - İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022' (İSO İkinci 500) araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Rusya-Ukrayna Savaşı, yükselen enflasyon, finansal koşullarda sıkışma gibi önemli gelişmelerin yaşanmış gibi geçen yıl **İSO İkinci 500**'ün üretimden satışları yüzde 104,8 oranında artarak 339,2 milyar TL'den 694,8 milyar TL'ye çıktı. Bu yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı. TÜFE'den arındırıldığında reel artış yüzde 24,7 olurken, **sanayinin** gerçek enflasyonu kabul edilen ÜFE'den arındırıldığında ise bu oran yüzde 3,6'ya kadar geriliyor.

İkinci 500'ün lideri Kayseri'den

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2022 yılı **İSO İkinci 500** sıralamasına göre Şişirçioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım takip ederken Erdoğan Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu. **İSO İkinci 500**'ün bu yılki listesinde 125 yeni **sanayi** kuruluşu girdi. Bunlardan 51'i **İSO 500**'den **İSO İkinci 500**'e geçtiklerinden oluştu. Listeye geçen seneki **İSO 1000** dışından verilen yeni firma sayısı 74 olurken, 2021 yılında **İSO İkinci 500** listesinde **İSO 500**'e çıkan firma sayısı ise 50 oldu.

Ihracat artışı ilk 500'ü solladı

Geçen yıl yayımlanan küresel büyüme dinamiklerine rağmen **Türkiye'nin** ihracatı yüzde 12,9 oranında artarak 254,2 milyar dolara yükseldi. Aynı yıl **İSO İkinci 500**'ün ihracatı da yüzde 19,3 artarak 16,1 milyar dolara çıktı ve tarihsel olarak rekor düzeyde artış. **İSO İkinci 500**'ün ihracat artış hızı, **Türkiye** ve **İSO 500**'ün üzerinde gerçekleşti. Bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma başarısını gösterme-

İstanbul **Sanayi Odası'nın "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022"** araştırması, KOBİ'lerin yüksek enflasyon, finansman darlığı ve pazar daralmasına rağmen ciro ve kârlılığa yüksek performans sergilediğini ortaya koydu. İkinci 500 Büyük'ün üretimden satışları yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar TL'ye ulaştı. Kuruluşların vergi öncesi kar-zarar toplamı da bir önceki yıla göre yüzde 98,2 arttı.

Bahçıvan: İkinci 500 ihracatta fark yarattı

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" çalışmasının sonuçlarını yazılı açıklamada yaparak değerlendirdi. 2022 yılını küresel ekonomi açısından çoklu krizler dönemi olarak tarihteki yerini aldığı kaydeden Bahçıvan, "Bu süreçte değerlendirildiğinde **İSO İkinci 500** sonuçlarında ilk dikkat çeken hususlardan biri, küresel ekonomik daralma rağmen **İSO 500**'e göre daha küçük ve orta ölçekli şirketleri kapsayan İkinci 500 Büyük şirketlerin yüzde 19,3 ihracat artış yakalaması... Bu artışla İkinci 500 şirketlerinin hem toplam **Türkiye** ihracatı hem de **İSO 500**'ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştığını altını çizmek isterim. Üretimden satışların yüzde 104,8



artışında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindiricidir" diye konuştu. **İSO İkinci 500**'ün temel kârlılık rasyolarına bakıldığında, 2022'deki

zirvelere kıyasla hafif düşüş görüldüğünü, ancak yüksek enflasyon ortamı ve kurların etkisiyle maliyetlerin hızla arttığı bir yılda bu durumun olağan karşılanması gerektiğini dile

getiren Bahçıvan, şöyle devam etti: "Araştırmamız kapsamında her yıl dikkatle takip ettiğimiz Ar-Ge harcamaları üretimden satışlarla uyumlu bir oranda artmış görünüyor. Ne var ki, teknoloji yoğunluklarına ilişkin göstergeler henüz bu alanda yapısal bir dönüşümün işaretlerini veremeden oldukça uzun görünüyor. Çünkü şirketlerimizin bu alana ayırdıkları kaynak maalesef yeterli kadar artmıyor. Geleceğin rekabet koşullarında ayakta kalabilmek için şirketlerimizin bu konuda daha hevesli ve motive olması gerekiyor."

Genel olarak başarılı bir yıl geçirdi

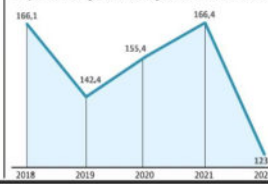
Yıl genelinde **sanayi** sektörünü etkileyen iç ve dış faktörler düşünüldüğünde **İSO İkinci 500**'ün genel olarak başarılı bir yıl geçirmiş olduğunu söyleyen Bahçıvan, bununla beraber 2022'de öne çıkan olumlu gelişmelerin uzun vadede sürdürülebilir olup olmadığının ekonomi politikalarında yeniden bir kurların yapıldığı 2023'ten verileri ile çok daha net bir şekilde analiz edilebileceğini dile getirdi.

İSO İkinci 500'ün, dönem kâr ve zararının toplam aktiflerine bölünmesi ile hesaplanan aktif kârlılığı ise 2022'de 1,7 puan artarak yüzde 11,4'e ulaştı. Bu oran, İkinci 500 Büyük İstatistiklerinin yayımlanmaya bağlandığı 1997 yılından bu yana en büyük oran olma özelliğini taşıyor. Aynı dönemde özkaynak kârlılığı da 0,2 puan gibi ihmal edilebilir bir seviyede düşerek yüzde 25,5 gibi yüksek bir oranda gerçekleşti.

Üretimden satışlar



Toplam borçların özkaynaklara oranı (%)



KOBİ'ler esas faaliyetlerine daha fazla odaklandı

2022 yılında **İSO İkinci 500**'de diğer faaliyetlerden oluşan gelir ve kârlar 70 milyar TL iken, diğer faaliyetlerden oluşan gider ve zararlar 63,5 milyar TL olarak gerçekleşti. Bu iki kalemin arasındaki fark alındığında, **İSO İkinci 500**'ün 6,5 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı gelir elde ettiği ve bu kalemin bir önceki yıla göre sadece yüzde 6 oranında arttığı görüldü. Özellikle net kambiyo gelirlerinin negatif gerçekleşmesi dikkat çekiyor. 2022'de üretim faaliyeti dışı gelirlerin kârlılığa katkısı bir hayli azalmış görünüyor. Üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kâr ve zarar toplamı içindeki payı 2022'de yüzde 17,2 iken 2022'de yüzde 8,7'ye gerilemiş durumda. Bundan hareketle 2022 yılında **sanayinin** daha fazla esas faaliyetlerine odaklandığı ve kârını gerçek işinden elde ettiği görüldü.

İkinci 500'den kârı ilk 10 kuruluş

2022	2021	Kuruluş	FAVÖK
2	105	Safa Tarım A.Ş.	805.950.187
123	190	Atık Metal San. ve Tic. A.Ş.	696.221.529
115	237	Hazmedar Dürer Refrakter Materyalleri San. ve Tic. A.Ş.	648.309.813
65	135	Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	621.795.528
198	-	Gölpazarı Sermet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	581.158.255
280	349	Kavacık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	559.306.789
148	147	Santa Farma İlaç Sanayi A.Ş.	554.506.036
190	194	Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	550.161.461
485	-	Erkul Kosmetik San. ve Tic. A.Ş.	548.202.213
283	342	Uysal Makina San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	539.638.599

İkinci 500'den en fazla ihracat yapan ilk 10 kuruluş

2022	2021	Kuruluş	Ihracat (Bin \$)
16	-	Onsa Rafineri A.Ş.	162.448
83	61	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	122.792
162	-	Moro Hıyızlı Eya San. ve Tic. A.Ş.	115.519
7	40	Örgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	113.774
49	-	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	97.460
42	-	Norm Çevata San. ve Tic. A.Ş.	97.008
145	129	Realcom Tekstil Ürünleri San. Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	95.506
117	60	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	95.446
113	143	RHI Magnesita Turkey Refrakter Ticaret A.Ş.	93.304
171	-	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	93.035

İstihdam yatayda, maaşlar dipte

İSO İkinci 500'ün istihdamı 2022 yılında binde 1 artışla 261 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 75,9 olarak gerçekleşti. Öte yandan yarıllık katma değerlerin faktörlerine göre dağılımına bakıldığında, ödenen maaş ve ücretlerin payı yüzde 33,1 ile en düşük seviyeye indi. Ödenen faizlerin payı yüzde 16,5 olurken, milli gelir anlamında kârın oranı yüzde 50,4 olarak ölçüldü.

Finansman giderleri 32,3 milyar TL

Finansman giderleri, **sanayi** kuruluşlarının kârlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2022 yılında da sürdürdü. **İSO İkinci 500**'ün finansman giderleri yüzde 60,8 oranında artarak 32,3 milyar TL'ye yükseldi. Finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı da 2021'de yüzde 38,2 iken 2022'de 6 puan düşüşle yüzde 32,2'ye geriledi. Finansman giderlerinin kârlılık üzerindeki baskısının hafiflemesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte 2022'deki düşük faiz ortamının yanı sıra kredi kullanımını sıkı şartlara bağlayan düzenlemelerin de burada etkili olduğu görüldü. Araştırmada, "Günümüzde faiz ve krediye erişim koşullarının o dönemde kıyasla belirgin bir şekilde sıkılaşması, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranındaki göreceli yükselişinin sürdürülebilirliğini tartışılmalı hale getiriyor" ifadesiyle yer verildi.

Firmalar birbirini fonladı

Firmaların varlık ve kaynak yapılarındaki gelişmeler incelendiğinde, 2022 yılında **İSO İkinci 500**'ün bilanço büyümesinin yüzde 68,2 olduğu görüldü. Bu büyümenin kaynağında yüzde 100,3 artan özkaynaklar yer alırken, borçlardaki artış yüzde 48,9 ile daha sınırlı kaldı. Söz konusu veriler, geçmiş yıllardan farklı olarak aktiflerdeki büyümenin borçlanmadan ziyade özkaynak yoluyla finanse edildiğine işaret ediyor. 2022 yılında **İSO İkinci 500**'de borçların payı yüzde 62,5'ten yüzde 55,3'e geriledi; özkaynakların payı yüzde 37,5'ten yüzde 44,7'ye çimlendi. 2022 yılında mali borçlar yüzde 38,2 oranında artarken diğer borçlardaki artış yüzde 61,6 ile daha yüksek gerçekleşti. Böylece mali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 54,2'den yüzde 50,3'e indi. 2021'in ardından 2022'de de faaliyetlerin finansmanında ticari borçlar mali borçlardan daha fazla kullanıldı. Borçların vadelerine göre gelişiminde ise kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 70,1 ile uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 6,3'lük artışın oldukça üzerinde gerçekleşti.

Teknolojide 'yüksek'ten düşüş sürüyor

İSO İkinci 500'ün dikkat çeken bir başka göstergesi de teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı. Bu verileri bakıldığında, en yüksek payı yüzde 49,2 ile yine düşük teknoloji yoğunluğu **sanayinin** aldığı ve bu grubun payının geçen yıla göre 1,4 puan arttığı görüldü. Benzer şekilde orta-düşük teknolojinin payı 11 puan artarak yüzde 25,3'e yükselişinde. Buna karşılık orta-yüksek teknolojinin payı 1,4 puan düşüşle yüzde 23,7'ye, yüksek teknolojinin payı ise 11 puan düşüşle yüzde 3,5'ten yüzde 2,4'e geriledi. **İSO İkinci 500**'de AR-GE yapan kuruluş sayısı, 2021'den en yüksek seviyeye ulaştıktan sonra 2022'de 7 adet azalarak 228'e geriledi. AR-GE yapan firma sayısının azalması rağmen 2022 yılında **İSO İkinci 500**'ün AR-Ge harcamaları anket verileri ile 2,8 milyar TL'ye yaklaştı. Bu rakam, 2021 yılındaki 1,3 milyar TL'lik harcama tutarına göre yüzde 111,5'lik artışa işaret ediyor.

İkinci 500'de listesinde ilk 40 şirket

2022	2021	Firma Adı	Üretimden Satışlar
1	-	Şişirçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	2.053.946.746
2	105	Safa Tarım A.Ş.	2.050.939.253
3	158	Erdoğan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	2.047.459.924
4	88	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	2.040.135.170
5	290	Bor Billet Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.038.637.276
6	-	Niğdelioğlu Metal Döküm İşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.038.568.047
7	40	Örgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.036.504.682
8	27	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	2.034.332.929
9	-	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	2.032.982.151
10	381	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	2.032.899.793
11	79	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	2.024.473.800
12	-	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	2.019.691.156
13	107	Panda Alüminyum A.Ş.	2.019.363.691
14	11	Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	2.014.805.066
15	-	Superit Boru Sanayi A.Ş.	2.014.623.723
16	-	Onsa Rafineri A.Ş.	2.014.212.887
17	-	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	2.002.019.926
18	145	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	2.001.439.602
19	-	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.995.139.593
20	112	Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	1.986.623.857
21	-	Farplas Otomotiv A.Ş.	1.984.170.792
22	-	-	-
23	47	Opsan Orjinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	1.977.886.314
24	-	Kaşar ve Dual Tekstil Sanayi A.Ş.	1.977.244.306
25	280	Taççim Cimento San. ve Tic. A.Ş.	1.975.033.001
26	94	Esra FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.	1.974.326.199
27	-	Yelbulut Metal San. ve Tic. A.Ş.	1.971.024.317
28	116	Eğesiş Kimya San. ve Tic. A.Ş.	1.965.966.043
29	-	Aşıntaşır Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	1.963.856.421
30	-	Kenan Metal A.Ş.	1.961.358.233
31	30	Başler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.953.223.677
32	-	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	1.951.036.852
33	-	İhli Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.950.958.603
34	-	Etkunt Traktör Sanayi A.Ş.	1.949.072.910
35	-	Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	1.948.345.604
36	-	Gürtekin İplik San. ve Tic. A.Ş.	1.944.276.614
37	97	Mpderin Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	1.943.839.262
38	20	Öms Orman Mahsulüleri İntegr. San. ve Tic. A.Ş.	1.942.352.843
39	-	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.	1.934.412.538
40	-	Kaçaeli Lastik Sanayi A.Ş.	1.924.076.139



AROLAT'IN ARDINDAN

Osman Arolat'ın ardından...

PROF. DR. NEVZAT SAYGILIOĞLU

■ Bugün (31 Ekim 2023 Salı günü) Osman Arolat'ı kaydedtik. Allah rahmet eylesin. Makamı Cennet olsun.

Osman Arolat ekonomi medyasının bir çınarıydı. Oradan oraya dolamıyordu, abide gibi hep yerinde durdu. Herkesin takdirini kazandı. Son yıllardaki bastonu dışında kimseye dayanmadı.

Adeta güven duyulan bir duayen gibiydi. Bir gazeteci olarak siyasete malzeme ya da kanal da olmadı. Hatta bürokrasiye kimi zaman bir rehber ve kimi zaman da bir fener oldu.

Ankara bürokrasisinde 30 yılını 20 yılı Daire Başkanlığı'ndan Müsteşarlıklara kadar tüm yönetim kademelerinde geçti. Maliye, Hazine, Dış Ticaret Turizm, Gümrük gibi önemli bakanlık ve kuruluşlarda en üst kademe görevlerde bulundu. Dolayısıyla bir bürokrat olarak basın ile çok sağlıklı ilişki kurabildi. Hiçbir zaman devletin bir sırrını veya firmaların bilgilerini biryle paylaşmadım. Bunu herkes de böyle bildi, alpladı.

Dolayısıyla bu çerçevede merhum Osman Arolat ile de gazeteci olarak yoğun ilişkilerim oldu.

Hem Hazine'deki Müsteşar Yardımcılığı ve Müsteşar Vekillikliği sırasında ve hem de Gelirler Genel Müdürlüğü olarak kendisiyle dost ve gazeteci konumunda diyalogum oldu.

5 Nisan 1994 Kararları sırasında Hazine'de idim. Hazinesinin düşünce ve düzenlemeleri ile ilgili olarak sınırlı da olsa kendisiyle bilgi paylaştım. Özellikle de 1997 sonrası Gelirler Genel Müdürlüğü olarak görev yaptığım sırada meşhur "Nereden Buldun?" kanunu ile ilgili paylaşım içerisinde bulundum.

"Nereden Buldun?" Kanunu, ne yazık ki o zaman yakın dostum iki gazeteci ve bir meslek odası başkanı tarafından magazin haline getirildi. Ahmet beyin ve Fatma teyzemin gönderdiği paralara el koymaya varacak kadar konu tartışıldı.

O zaman yapılmış düzenlemeye olan tepkiler bu iki dostum üzerinden sürdürüldü. Onlara hiçbir zaman kurgunluk ya da kuzgunluk göstermedim.

Ama merhum Osman Arolat, aklil ve olgun tavırları bu düzenlemelerimizin hepyanında durdu. Dönemin Maliye Bakanını savunmaya çalıştı. Bizlerden için tekinliğini anlamaya ve anlatmaya gayret etti. Dolayısıyla o hiçbir zaman şöhret olmak istemedi. Gerçek bir gazeteci olarak için aklımlı astarını öğrenmek ve kamuoyunu bilgilendirmek istedi.

Özellikle içinde bulunduğumuz bu sağ dönemde böyleleri-ne ihtiyac çok daha açık bir şekilde kendisini gösteriyor.

Adaşım Osman

OSMAN ATA ATAC

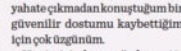
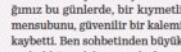
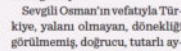
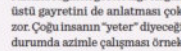
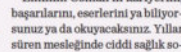
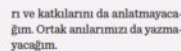
Yaşlar kemale erince dostlardan, özellikle sabahın erken saatlerinde, gelen haberleri bir tedirginlikle okuyorsun. Zira bu garip saatlerde nadiren iyi haberler geliyor. Nitekim bana bir kötü haber sabahın çok erken saatlerinde ulaştı. Halen bulunduğum yerle Türkiye saat farkı yedi. Birkaç dakika önce burada sabahın erken saatlerinde bir ortak dostumuzdan "... dürtüst bir insan, iyi bir gazeteci ve sağlam bir devrimciyi kaybettik" haberi geldi. Dostum, askerlik arkadaşım ve adaşım Osman Arolat vefat etmiş.

Dürtüst, iyi, sağlam gibi sıfatlara bir sürü daha eklemek yapabilirdim Osman'ı layık olduğu şekilde övebilirdim. Faziletlerini bilenen biliyor. Eminim birileri anlatacaktır. Onun için bunu yapmayacağım. Osman'ın gazeteci ve araştırmacı olarak yıllar süren çalışmaları

Osman Saffet Arolat

KENAN MORTAN

■ Tam 50 yıl oldu beraberliğimiz... Öğrenci lideri olarak onu tanıyorum.



dum ama doğru dürtüst yüz yüze gelişimiz 1973'de Sağmalcılar Hapishanesi'nin koridorunda oldu.

İşte bu 50 yıl boyunca, o önce öğretmenim, bir süre amirimin, zaman zaman işverenim, uzunca bir süre gazetede sütun komşum, sonu gelmez Anadolu turlarımızda oturum

başkanım ve kolaylaştırıcım, TV programlarında aklı soruları soran eşdaşım, birçok kitap ve raporda eş yazarım, kurduğumuz eğitim kooperatifinde ortağım, bunlar yetmezmiş gibi bir futbol kulübünde başkanım oldu.

Arolat, herkesin fikrine/zikrine

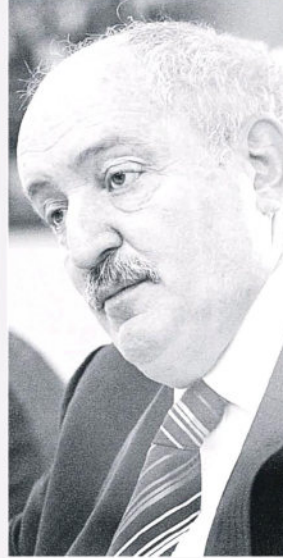
hürmet ettiği, sağdaya soldaya yer al-sın, herkesin sağduyusundan yararlanmak istediği bir aklil adam ve herkesin "Osman ağabey"i oldu.

Hele hele, felç geçirmesi sonrası, daha saydam düşünen, daha iyi hatırlayan yapıyla benim için "iki ayaklı bilgisayar" işlevi görmeye başladı. Bu

döneminden sonra insanlara ona "Osman hocam" diye hitap etmeye başladı! Bu "hocam" unvanını, sınavla değil, erdemle hak edilmiş olarak kabul ederim, bu bilgi anlamına gelen söz, toplumdaki çok ender olarak bir insana yakıştırılır. Esasen az gelişmiş toplumlarda üstünde oydaşan aklil adam sayısı kaçır ki?

Bir de öz-eleştiri yapmanın zamanı geldi! Onu ihmal ettigim, bir-rebir arayıp sormadığım zamanlar oldu. Herhalde bundandır, bir yerde "Onu tanıyorum ama bilmiyorum!" dediğini duydum. Bunun acısını çıkarmaya ahdetmişcesine, son 25-27 yılı onunla birlikte, nerdeyse içiçe geçirdim. Umarım, artık beni bir nebe biliyordur...

Erica marka bir daktiloyla gerçek okur-yazarlığı öğrendiğim hocam Arolat, seni sonsuzluğa Bâb-ı Âlî'nin "soylu gövdesi" sözleriyle uğurluyorum.



Osman Arolat'ın ardından...

CELİK KURTOĞLU

80'likler eksiliyoruz, belki bizler için zaten vade tamamlanmıştı, onun diliyle bu defa farklı bir "400 engelli"nin sonuna yaklaşmıştı. Biz uzatmalara devam ediyoruz.

Osman kısa yazar, kısa konuşur ama çok üretirdi. Birlikte tv için "Yeni iş yeni fırsatlar" programını yaptık, kanal programı bitirdi, gözümlü açmadım kitabı ölümdüydü.

Gençlik anıları: amfide polisleri görünce atletliğini kullanıp kaskla göz arasında kendisini İdris Küçükömer'in Anadolu tarafındaki evine atması, Selahattin Beyazıt'ın bir türlü gerçekleştirmeyen ekonomi gazetesi girişimleri, Süleyman Demirel'le Günüz Sokak sohbetleri ve daha niceleleri.

Umarım notları vardır, ekonomim bunları değerlendirir.

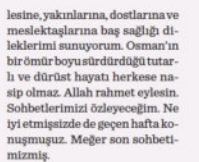
Oğlundan bir şikâyeti vardı, "ben toruna oynuyacak alıyorum, babası Ali engel oluyor" diyor.

Sevgili Osman, bahçende dondurma yiyemedik, benim kusurum, denizi asıp karşıya geçemedim.

Tesellim, Veyse ben hastanede olduğumu duyunca telefonda konuşmamız, galiba son konuşduğum kişi ben olmuştum. Çelebiğin, iyiliğin gittiğin yerde seni yalnız bırakmayacaktır.

Sevgili eşi-ne, oğluna ve Arolat ailesiyle tüm çalışma arkadaşlarına, Osman'ın dostlarına başsağlığı dilerim.

Biz güzel günleri ümit etmeyi sürdüreceğiz.





AROLAT'IN ARDINDAN

Kendini sonuna kadar adamadığı bir işe girmezdi

FARUK TÜRKÖĞLÜ

Osman ile ilk tanışmamız 1968 yılında olmuştu. O tarihte Osman, DISK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nın 15 günde bir üyelere dağıtılan yayın organını tek başına hazırlıyordu. Hazırlamakla kalmıyor. Maden-İş'in direnişlerine de diğer solcu öğrenciler ile birlikte destek veriyordu. Osman'ın 1969'daki Gamak Motor Fabrikası direnişinde Harun Karadeniz, İslil Özgentürk ve diğer öğrenci arkadaşları ile birlikte verdiği mücadeleyle tanık olan bir sendika temsilcisi, onun çok sayıda cop ve sop darbesi almasına rağmen geri adım atmadığını anlatıyordu.

Essasında Osman giriştiği her işi son noktasına kadar ciddiye alır, elinden gelen en yüksek katkıyı yapmaya çalışır. Kendini sonuna kadar adamayacağı bir işe de girmezdi zaten.

Doğan Özgiden, Yaşar Kemal ve Fethi Naci gibi ağır toprakların yayıncılığı ANT Dergisi'nde yazı işleri müdürü olduğu dönemde, kendisi hakkında dava üstüne dava açılırken bile görevi bırakmamıştı. Hakkında istenen hapis cezalarının toplamı 400 yıl olduğu bile o yine görev başındaydı. Osman hapis cezalarından 1974 Afı ile kurtulmuştu.

Arolat, çok yönlü bir insandı. Öğrenciliği sırasında atletizmle uğraşmış. 1500 ve 3000 metre koşularında yer almıştı. O, öğrenci derneklerinin işçiler için hazırladığı tiyatro oyunlarında da rol almıştı. Ankara'da gazetecilerin yayıncılığı Anka Haber Ajansı'na karşılık İstanbul'da İsta Haber Ajansı'na kurarak girişimcilik yönünün de güçlü olduğunu göstermişti.

Osman, ekonomi gazeteciliğinin günlük gazetelerdeki çeyrek sayfalık alanından 5-6 sayfaya çıkış sürecinin ve başlamış ekonomi gazetelerinin ayakta kalma mücadelesinin tanıklarından ve baş aktörlerinden biriydi.

1980'li yılların başında sayılarını iki elin parmaklarını aşmayan ekonomi gazetecisi sayısının zamanla 800'e yaklaşmasında onun önemli katkıları olmuştu. Onun yanında yetişen gazeteciler de başarıyı yakalamayı bilmişti.

Şair babası Ali Mümtaz Arolat'tan miras olarak aldığı güzel yazı yazma yeteneğini kaliteli habercilikle birleştirdiği köşe yazılarını son günlerine kadar sürdürmüştü.

Başta ailesinin, basın camiasının ve tüm sevenlerinin başı sağolsun.

Osman Ağabeyimizi kaybettik

RESUL KURT

Ekonomi basınının duayeni, gazetecimizin ulu çınarı Osman Saffet Arolat'ı uzun yıllar önce mesleğe bağladığım Dünya Gazetesi'nde tanıdım. Osman ağabeyin benim gibi çok sayıda ekonomi gazetecisinin yetişmesinde büyük emeği var. Meslek hayatında Anadolu iş dünyasının sesini duyurmak için yurdun dört bir yanını dolmuş, iş ve ticaret dünyasının ağabeyiydi. Tiz bir gazeteci, uzman bir araştırmacı, okuyucusuyla gönül köprüsü olan bir yazarı Osman ağabey. Her yazısını ilk günkü heyecanla yazan ve güldüren yazan bir yazardı. Sadece fikirlerini, doğru bildiğini, belgeye dayandırabildiklerini yazarak ıpkı tuttuğu, siyaset ve ekonomi dünyasına. Hepimizin başı sağ olsun. Ailesine, yakınlarına, dostlarına ve meslektaşlarına baş sağlığı dilerlerim sunuyorum.

Onu ve anılarını hiç unutmuyacağız.

Osman Arolat ile yolculuk

ALİ EKBER YILDIRIM

Gazetemizin bagyazarı Osman Saffet Arolat ile Anadolu'da Trakya'da birçok toplan-tiya katıldım.

Dünya gazetesinin kurucusu rahmetli Nezih Demirkent'in yönlendirmesi ile 1996'da tarım yazmaya başladık. Sonra gazetesinin düzenlediği birçok toplantıya konuşmacı olarak gittim. Özellikle tarımsal üretimin yoğun olduğu illerde Nezih Bey ve Osman Arolat benim toplantılara katılmamı önemserdi.

Katıldığımız bu toplantılarda hem bildiklerimizi paylaşıp hem de toplantılara katılanları dinleyip onların sorunlarını, görüşlerini yazardık.

Osman Saffet Arolat ile her yolculukta çok şey öğrendim. 68 kuşağının liderlerinden olan Osman ağabeyi gittiğimiz her yerde mutlaka birileri tanır ve sohbet gençlik yıllarından açıldı. O yıllara ilişkin anılatıklarını büyük bir merakla dinlerdim.

Osman ağabey ile gezilerde mutlaka tarım konuştuk. Ayrıca otele kaldığımızda yemek sonrası mutlaka yürüyüş yapardık. Yine o sohbetlerde Osman ağabeyden çok şey öğrendim.

Uzmanlığa değer veren Osman ağabey, genel yayın yönetmeni olduğu dönemde zaman zaman bana görevler vererek tarım konusunda araştırmalar yapmamı, yazılar yazmamı

sagladı. Ayrıca tarım konusunda yazı yazacağı zaman mutlaka arar bilgi alırdı. Yazısını yazdıktan sonra da bir yanlışlık olmasın diye telefonda okurdu.

68 kuşağının liderlerinden, uzun yıllar Dünya gazetesinde ve son dönemde Ekonomi gazetesinde bagyazarımız, ustamız Osman Saffet Arolat'ın vefatını yine bir yolculukta, Denizli Tavas'a giderken öğrendim.

O, gımdiki tek başına bir yolculuğa çıktı. Bizce anıları, yazıları ve iyi insan olmanın erdemini bıraktı. İyi gazeteci, iyi insan iyi bir ağabeydi.

Kendisine rahmet sevgili ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilerim.

"Ekonomi tarihimizin tanığıydı"

ERDAL BAHCIVAN
İSO BAŞKANI

"Uzun yıllardan bu yana tanıdığım saygıdeğer bir isim olan çok değerli Osman Saffet Arolat'ın hayatını kaybetmesinden duyduğum derin bir üzüntüyü ifade etmek istiyorum. Kendisine her zaman Osman Ağabey diye hitap ettiğim Arolat, Türk ekonomisinin adeta ulu bir çınarıydı. Cumhuriyetimizin ekonomi tarihinin önemli bir bölümüne tanıklık etmiş bir kaleme, bir düşünür, ve her şeyden de önemlisi işine aşık bir gazeteci idi.

Ekonomi alanında herhangi bir gelişme hakkında kafasına bir şey takıldığı zaman rahatlıkla telefon açıp heyecanlı bir şekilde paylaşıp, fikirlerini almanın yanında kendi fikirlerini de aktarırdı. İçindeki gazetecilik ateşini paylaşmayı hiç eksik etmezdi.

Genç kuşaklara örnek olabilecek birçok özelliği taşıyan farklı yönleri vardı. Her şeyden önce yaşamdan hiçbir konuda kopmaması örnek alınacak bir kişilik özelliği idi. Çok kıymetli hatıralar ve çok değerli bir isim bırakarak aramızdan ayrıldı. İsmi sevenleri tarafından her zaman yaşatılacaktır. Mekamı Cennet Olsun."



Dürüst insan, iyi gazeteci, sağlam devrimci

ŞEFİK ERGÖNÜL

Benim için Osman S. Arolat budur...

Bu idi demiyorum, demem mümkün değil. Çünkü benim ona seslenişime Arolat, değerlerini taşıyarak aramızdan geçti, gitti. Gittiği yerde onu kendisi gibi erdemli ve onurlu insanlar, sağlam devrimciler bekliyor. Hasret giderecekler, kalıcı yerden devam edecekler...

O'na Arolat diye hitap ederdim çünkü bizi kadim dostum adası, Osman Ata Ata tanıştırmıştı. 2006 yılında ondan bir telefon aldığım da "Bizim Osman beniaradı, Anadolu'da bazı küçük işletmeler ihracat konusunda destek arayışında imiş. Ben Cenevre'den el uzatmam, sen bir gidip onları konuş, bakalım neler yapabiliriz" demişti.

Cevabım "Kim bizim Osman?" oluncu bana değerli Arolat'ın iştirakini detaylı bir yollamıştı. Genel yayın yönetmeni olduğu Dünya gazetesindeki ofisine gittiğimde, sonraları epey şakıştığım gibi başı kalabalık ve yoğun bir tempo içerisinde idi. Arolat'ı beklerken, değerli

Hakan Güldağ ile yaptığımız sohbet, daha sonra benim "İhracat Sohbetleri" köşesindeki keyifli yolculuğumun kapısını araladı. İkimizin de 60'lı yılların heyecanlı kuşağından geliyoruz olamam, belki de sohbetlerimizin sıcaklığının temeli onları oluşturmuştu.

Ara sıra beraber katıldığımız toplantılar için yaptığımız seyahatlerde veya bir araya geldiğimiz etkinliklerde, o yılların yaşamışlıklarını benimle paylaşıyor olmaları çok keyif verici olurdu.

Hayat bu, sırası gelen gider. Hayat bu, sırası gelen gider. Amma gidenler, arkasından iz bırakanlar oluncu, kalarından ayrılmak çıkmıyorlar.

Hele Arolat gibi, hayatı tam anlamıyla dolu yaşamış ve topluma katkı sağlama konusunda başarılı olmuş insanlar oluncu, gittiklerine inanmak ve kabul etmek pek de kolay olmuyor.

Şair "Âvâzı bu âleme Davud gibi sal / Baki kalan bu kubbede her hoş şad imiş" demiş, senin sadan hem hoş hem de kalıcı olacak Arolat. Uğurlar olsun, mekânın ervenini iyi güçlerinin yanı sıra olsun...



Kimliğini gizlemeden yaşamak...

AYDIN ÖNCEL

Duayen gazeteci olarak tanır Türkiye, Osman Saffet Arolat ismini... Oysa O, 68 kuşağının da önde gelen isimlerindendir... Gazeteciliğinin yanında iyi bir entelektüeldi. 60'lı yıllarda dayanan profesyonel gazetecilik yaşamında adım adım çıkarmadan, sadece fikirlerini, doğru bildiğini, belgeye dayandırabildiklerini yazarak ıskı tuttu iş, siyaset ve ekonomi dünyasına. En önemlisi de tüm bunları yaparken, kimliğini gizlemeden hareket etti. Dünya görüşü, zamanı doğru yorumlamasına yardımcı olmakla kalmayıp, biriktirmeleriyle iş, siyaset ve ekonomi dünyasına pusula olmasını sağladı. Çalıştığı ve yönettiği gazetelerin, yeni nesiller için akademi gibi çalışmasına öncülük etti. Sayısız gazeteciyi yetiştirdi, yolunu açtı. Şimdi derin bir hüznün içindeyiz! Yurtsever bir aydın olarak, Cumhuriyetimizin 100. yılını görmüş aldık ise tek tesellimiz. Ailesine ve basın camiasına başsağlığı dilerim. İŞİKLARİÇİNDE UYUSUN...

Ömrünü Türkiyemizin sanayileşmesine ve kalkınmasına adadı

EMEL ELİK BEZAROĞLU
Elite World
Hotels & Resorts
Yönetim Kurulu Üyesi

Ekonomi Gazetesi bagyazarı, Türk basınının değerli ismi Osman Saffet Arolat'ın vefatı dolayısıyla çalışma arkadaşlarına ve basın camiasına baş sağlığı diliyorum. Değerli Osman Saffet Arolat, gazetecilik mesleğinde ekonomik hayatımızın gelişmesine katkı sunmayı misyonunu benimsemişti. Biz iş dünyasından kişiler, her zaman kendisiyle bir araya gelebilecek bile onun yönelttiği, kurulumasına katkı verdiği yayınlar aracılığıyla dünyadan ve Türkiye'den sektörümüz hakkında bilgiler aldık. Almaya da devam ediyoruz. Değerli fikirlerinden ilham aldık, vizyonumuzu geliştirdik.

Elite World Hotels & Resorts olarak özellikle 90'lı yıllardan itibaren ivmelenen gelişimimiz sırasında ekonomi basınının turizm sektörüne verdiği değeri gördük. Şüphesiz ki Osman Saffet Arolat Bey'in bünde katkısı büyüktü. O, dünyasını daima hissettirdi. Ömrünü Türkiyemizin sanayileşmesine ve kalkınmasına adanmış Osman Saffet Arolat, kıymetli fikirleriyle Türk iş dünyasına yön veren değerli bir isim olarak daima hatırlanacaktır. Türk iş dünyasına katkılarını, dostluğunu minnetle andığımız Osman Saffet Arolat Bey'e Allah'tan rahmet, kederli ailesine, Naail Bir Ekonomi gazetesi ekibine, basın camiasına ve sevenlerine tekrar başsağlığı ve sabır diliyorum.



KOBİ'lerin ihracat iştahı İkinci 500'e yansıdı

Türkiye'nin ikinci 500 büyük şirketi açıklandı. Listeye 125 yeni firmanın girdiği araştırmada dikkat çeken gelişme, KOBİ düzeyinde yer alan işletmelerin ihracat artış oranının Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmesi oldu.

Küçük ve orta ölçekli firmaların performansını ölçen "İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasının 2022 sonuçları açıklandı. Araştırmada, küresel ekonomik daralmaya rağmen toplamda 16.1 milyar dolarlık ihracat yapan İkinci 500'e giren firmalar, yüzde 19.3'lük artışla Türkiye toplam ihracat artışının önüne geçti. Sıralamada Şirikçiöğlü İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL üretimden satış ile ilk sırayı

aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım ve 2 milyar 47 milyon TL ile Erdoğanlar Alüminyum izledi. İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 125 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu. s15

%6,5

İkinci 500'ün sanayi içindeki payı

363 milyar TL

İkinci 500'ün 2022 toplam borcu

656 milyar TL

İkinci 500'ün 2022 aktif toplamı

228

Ar-Ge yapan kuruluş sayısı

293 milyar TL

İkinci 500'ün 2022 öz kaynak toplamı

%90.2

2022 faiz amortisman ve faiz öncesi kâr artışı

%104.8

2022 üretimlerden satışlardaki yıllık artış

%91

2022 faaliyet kârındaki artış

%98.2

2022 dönem kârı artışı



İKİNCİ 500'ÜN İHRACAT ARTIŞI TÜRKİYE ORTALAMASINI GEÇEREK YÜZDE 19,3 OLDU:

KOBİ'lerin ihracat iştahı İSO İkinci 500'e yansıdı

İstanbul Sanayi Odası, İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2022 sonuçlarını açıkladı. Listeye 125 yeni firma girerken araştırmada dikkat çeken, KOBİ düzeyindeki işletmelerin ihracat artış oranının Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmesi oldu. Firmaların toplam sanayi içindeki payı ise yüzde 6,5 olurken üretimden satışları da yüzde 104,8 oranında artarak 694,8 milyar TL oldu.

İSTANBUL - DÜNYA

Küçük ve orta ölçekli firmaların performansını ölçen **"İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"** araştırmasının 2022 sonuçları açıklandı. Araştırmada, küresel ekonomik daralmaya rağmen toplamda 16,1 milyar dolarlık ihracat yapan İkinci 500'e giren firmalar, yüzde 19,3'lük artışla Türkiye toplam ihracat artışının önüne geçti. **İSO İkinci 500**'ün ihracat artış hızı, Türkiye ve **İSO 500**'ün üzerinde gerçekleşti. Bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma başarısını göstermesi açısından oldukça önemli bir göstergesi olarak yorumlandı. Toplam sanayi içindeki payı yüzde 6,5 olan bu kuruluşların üretimden satışları da yüzde 104,8 oranında artarak 339,2 milyar TL'den 694,8 milyar TL'ye çıktı. Bu yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

Listeye 125 yeni firma girdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından açıklanan **İSO İkinci 500**'ün üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2022 yılı sıralamasına göre Şirkeçioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım takip ederken Erdoğan Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu. 2022 yılı **İSO İkinci 500** sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon TL ile 886 milyon TL arasında kalan şirketler girebildi. **İSO İkinci 500**'ün 2021 yılı listesinde yer alan şirketlerin üretimden satışları ise 980 milyon TL ile 444 milyon TL bandında gerçekleşmişti. **İSO İkinci 500**'ün bu yılki listesine 125 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi **İSO 500**'den **İSO İkinci 500**'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki **İSO 1000** dışından giren yeni firma sayısı 74 olurken, 2021 yılının **İSO İkinci 500** listesinden **İSO 500**'e çıkan firma sayısı ise 50 olarak gerçekleşti.

Bahçivan: İSO İkinci 500 ihracatta fark yarattı
İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, **"İSO İkinci 500** sonuçlarında ilk dikkat çeken hususlardan biri, küresel ekonomik daralmaya rağmen **İSO 500**'e göre daha küçük ve orta ölçekteki şirketlerin kapsayan İkinci 500 Büyük şirketlerinin yüzde 19,3 ihracat artış hızıyla, Türkiye toplam ihracat artışının önüne geçtiğini söyledi. Bu artışla İkinci 500 şirketlerinin hem toplam Türkiye ihracatı hem de **İSO 500**'ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştığını altını çizmek istedi. Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindirici" dedi. **İSO İkinci 500**'ün temel karlılık rasylarına bakıldığında 2021'deki zirvelere kıyasla hafif düşüş görüldüğünü aktaran Bahçivan, "Ancak yüksek enflasyon ortamı ve kurların etkisiyle maliyetlerin hızla arttığı bir yılda bu durumun olağan karşılanması gerektiğini ve her şeye rağmen kar-zarar dengesinin yönetilebildiğini söylemek gerekiyor" dedi. Bahçivan, belirsizliklerle dolu küresel rekabet ortamında, dijital ve yeşil dönüşüm gibi konularda orta ve küçük ölçekli sanayi kuruluşlarının desteklenmesi gerektiğini vurguladı. Öte yandan Adana'dan 15 sanayi firma-



İSO İkinci 500'den notlar

- * **İSO İkinci 500**'ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde; 2022 yılında yüzde 24,1 ile oldukça güçlü bir reel artış yaşandığı görüldü.
- * **İSO İkinci 500**'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 2022 yılında 0,3 puan artarak yüzde 6,2'den yüzde 6,5'e yükseldi.
- * **İSO İkinci 500**'ün faaliyet karı yüzde 91 oranında artarak 52,6 milyar liradan 100,4 milyar liraya çıktı.
- * Aynı dönemde faaliyet karlılığı oranı 1,3 puan düşüşle yüzde 13,7'den yüzde 12,6'ya geriledi.
- * Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü de yüzde 90,2'lik artışla 63,7 milyar liradan 121,1 milyar liraya ulaştı.
- * FAVÖK karlılığı oranı 1,4 puan azalarak yüzde 16,6'dan yüzde 15,2'ye düştü.
- * Vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 98,2 artarak 37,7 milyar liradan 74,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış karlılığı oranı 0,4 puan düşüşle yüzde 9,8'den yüzde 9,4'e indi.
- * **İSO İkinci 500**'de diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar 70 milyar TL iken, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar 63,5 milyar TL olarak gerçekleşti.
- * Üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı 2021'de yüzde 17,2 iken 2022'de yüzde 8,7'ye gerilemiş durumda.
- * **İSO İkinci 500**'ün finansman giderleri yüzde 60,8 oranında artarak 32,3 milyar TL'ye yükseldi.
- * Ksa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 70,3 ile uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 6,3'lük artışın oldukça üzerinde gerçekleşti.

sının listeye girdiğini ilk ve ikinci 500'de toplam 29 firmanın yer aldığını kaydeden Adana **Sanayi Odası** (ADASO) Başkanı Zeki Kivanç, yaşanan artışın sevindirici ama yeterli olmadığını, ilim mevcut potansiyelinin yeni yatırımlar ile bu rakamların daha üzerinde olacağını söyledi. **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** arasındaki Konyalı firma sayısının 18'e yükseldiğini söyleyen Konya **Sanayi Odası** Başkanı Mustafa Büyükeçen, Konya'nın Türkiye'nin öncü sanayi şehirlerinin biri olduğunu söyledi. Büyükeçen, "Konya'mız tüm zor şartlara rağmen üretirken ülkemizin sanayi devlerinin yer aldığı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasındaki gücünü artırdı" dedi.

İSO İkinci 500 LİSTESİNE GİREN İLK 75 FIRMA

2022	2021		Üretimden satışlar net (TL)
1	-	Şirkeçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	2.053.946.746
2	105	Safa Tarım A.Ş.	2.050.939.253
3	158	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	2.047.459.924
4	88	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	2.040.135.170
5	290	Bor Billet Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.038.637.276
6	-	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.038.568.047
7	40	Öğütveren Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.038.504.682
8	27	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	2.034.332.929
9	-	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	2.032.982.151
10	381	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	2.032.890.793
11	79	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	2.024.473.800
12	-	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	2.019.691.156
13	107	Panda Alüminyum A.Ş.	2.019.363.691
14	11	Empera Hali San. ve Tic. A.Ş.	2.014.805.066
15	-	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	2.014.623.723
16	-	Onasa Rafineri A.Ş.	2.014.212.887
17	-	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	2.002.019.926
18	145	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	2.001.439.602
19	-	Kartal Hali Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.995.139.503
20	112	Tat Niğasta San. ve Tic. A.Ş.	1.986.623.857
21	-	Farpas Otomotiv A.Ş.	1.984.170.792
22	-	-	-
23	47	Opasan Orjinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	1.977.886.314
24	-	Kasar ve Dual Tekstil Sanayi A.Ş.	1.977.244.306
25	280	Taçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	1.975.033.001
26	94	Epsan FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.	1.974.326.199
27	+	Yolbulan Metal San. ve Tic. A.Ş.	1.971.024.317
28	116	Egecil Kimya San. ve Tic. A.Ş.	1.965.966.043
29	-	Aralantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	1.963.856.421
30	+	Kenan Metal A.Ş.	1.961.358.233
31	30	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.953.223.677
32	-	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	1.951.036.852
33	-	İşıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.950.958.603
34	-	Erkunt Traktör Sanayi A.Ş.	1.949.072.910
35	+	Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	1.948.345.604
36	-	Gürtürk İplik San. ve Tic. A.Ş.	1.944.276.614
37	97	Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	1.943.839.262
38	20	Orma Orman Mahalleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	1.942.352.843
39	-	Milat Hali San. ve Tic. A.Ş.	1.934.412.538
40	-	Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	1.924.076.139
41	80	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	1.923.158.800
42	-	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	1.921.871.951
43	123	Dardanel Önemtaş Gıda Sanayi A.Ş.	1.918.901.118
44	59	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	1.918.832.602
45	+	BY Petrokimya San. ve Tic. A.Ş.	1.912.535.401
46	-	Arikan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	1.906.031.511
47	10	Sertel Vida Metal A.Ş.	1.901.768.164
48	-	Ünitez Tekstil ve Ticaret A.Ş.	1.895.871.303
49	-	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	1.889.313.387
50	+	Gamak Makina Sanayi A.Ş.	1.887.130.897
51	72	Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	1.876.861.225
52	70	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	1.875.565.126
53	21	Norm Somun San. ve Tic. A.Ş.	1.870.740.448
54	-	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	1.870.692.461
55	236	Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	1.870.193.517
56	7	Öyaçay Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	1.870.068.423
57	58	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	1.868.408.999
58	87	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	1.867.157.962
59	-	Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	1.866.341.093
60	-	Akbağlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	1.865.412.280
61	458	Nuh Beton A.Ş.	1.859.467.145
62	186	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	1.856.882.795
63	45	VİG Metal San. ve Tic. A.Ş.	1.854.691.863
64	-	-	-
65	135	Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	1.842.903.320
66	127	Fellow Enerji A.Ş.	1.837.507.307
67	-	-	-
68	248	İspak Emek Ambalaj Sanayi A.Ş.	1.828.968.129
69	-	-	-
70	17	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	1.827.638.633
71	-	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	1.823.121.800
72	32	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	1.822.578.598
73	+	Sekstir Endüstriyel Kurumu A.Ş.	1.820.619.715
74	106	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	1.815.184.483
75	38	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	1.795.607.80

İkinci 500 büyük sanayi kuruluşunun satışları yüzde 105, kârı yüzde 91 arttı

Kriz küçüklere de yaradı

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)
İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

araştırması daha çok küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşan şirketlerin de 2022'de iyi bir yıl geçirdiklerini ortaya koydu.

"Türkiye'nin İkinci 500

Büyük Sanayi Kuruluşu-2022"

araştırmasına göre şirketler üretimden satışlarını yüzde 104.8 arttırarak 694.8 milyar liraya, faaliyet karlarını ise yüzde 91 arttırarak 100.4 milyar liraya çıkardı. Yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükselişin belirleyici rol oynadı.

Listeye 125 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi İSO 500'den düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki İSO 1000 dışından giren yeni firma sayısı 74 olurken, İSO 500'e çıkan firma sayısı ise 50 olarak gerçekleşti.

İhracat arttırdı

İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Yönetim Kurulu Başkanı Erdal
Bahçivan araştırmaya ilişkin şu



değerlendirmeyi yaptı:

"Yıl genelinde sanayi sektörünü etkileyen iç ve dış faktörler düşünüldüğünde İSO İkinci 500'ün genel olarak başarılı bir yıl geçirmiş olduğunu söylemek mümkün. Ancak bunun sürdürülebilir olup olmadığını ekonomi politikalarında yeniden bir kırılmanın yaşandığı 2023'ün verileri ile çok daha net bir şekilde analiz edebileceğiz."

Şirikçioğlu ilk sırada

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2022 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına göre Şirikçioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım takip ederken Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu.



İSO Başkanı Bahçıvan: Anaokulu eğitimine kayıtsız kalamazdık

İstanbul Valiliği'nin '500 Anaokulu Hedefi' Projesi kapsamında imzalanan protokolle İSO tarafından yapılan 'İstanbul Sanayi Odası 100. Yıl Cumhuriyet Anaokulu' Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in katılımıyla açıldı.

HABER MERKEZİ

İstanbul Sanayi Odası ile daha önce müstearlığı döneminden başlayan, meslek liseleri üzerinden çok ciddi bir çalışma süreci olduğunu kaydeden Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, "Sadece İstanbul Sanayi Odası değil, Türkiye'deki bütün meslek odalarını bizimle bu anlamda paydaş olmaya davet ediyoruz," dedi.

İstanbul Sanayi Odası 100. Yıl Cumhuriyet Anaokulu' açılışında konuşan İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, "Cumhuriyetimiz'in 100'üncü yılını kutladuktan sonra, Cumhuriyetimiz'in 'İkinci Yüzyılı'nın ilk gününde aralarında İstanbul Sanayi Odası Yüzüncü Yıl Cumhuriyet Anaokulu'nun da bulunduğu okulların açılışının mutluluğunu yaşıyoruz. Eğitime dair bütünsel bir bakışa sahip olmamız bir gereği olarak okul öncesi anaokulu eğitimine kayıtsız kalamazdık. Bu kapsamda, İstanbul Valiliği'nin '500 Anaokulu Hedefi' Projesi'nde ivedilikle yerimizi aldık," diye konuştu.

Çocukların nitelikli okul öncesi eğitime erişiminde eşit fırsatlara sahip olmaları amacıyla İstanbul Valiliği'nin '500 Anaokulu Hedefi' Projesi kapsamında imzalanan protokolle İstanbul Sanayi Odası 100. Yıl Cumhuriyet Anaokulu'na hizmete açıldı. Sancaktepe'de açılan okulda, 12 sınıfının yanı sıra konferans salonu, yemekhane ve oyun alanları da bulunuyor. Okulun açılışı Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, İstanbul Vali Yardımcısı Mustafa Kara, Sancaktepe Belediye Başkanı Şeyma Döğücü, İSO Meclis ve Meslek Komiteleri Üyeleri'nin katılımıyla gerçekleştirildi.

Tüm meslek odalarını davet ediyoruz
Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın her yıl Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bütçesi içerisinde en fazla payı eğitime ayırdığını ifade eden Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, "Sayın Cumhurbaşkanımız bize diyor ki okul yapın. Para veriyor. Biz de okul yapmak istiyoruz. Gidiyoruz belediye başkanımıza, belediye başkanımız diyor ki bizde arsa yok. Bir belediye başkanımız ise var,



okulunuzu yapın diyor. Siz olmasın nereye okul yaparsınız. Belediye başkanımız size bu anlamda kolaylık gösteriyorsa siyaset size bu anlamda yardımcı oluyorsa oraya okul yaparsınız. Oraya yatırım yaparsınız. O yüzden bir Milli Eğitim Bakanlığı olarak bize arsa üretmek, üretilemeyen arsa imar problemi, mülkiyet problemini çözmem konusunda okullarımızın bakım onarımıyla ilgili olarak bizimle yardımlaşan belediyeleri çok seviyoruz. Üçüncü paydaşımız da var. O da hayırsız iş adamlarımız. İstanbul Sanayi Odası'na benim daha önce müstearlığım döneminden başlayan, meslek liseleri üzerinden çok ciddi bir çalışma sürecimiz zaten var. Sadece İstanbul Sanayi Odası değil, Türkiye'deki bütün meslek odalarını bizimle bu anlamda paydaş olmaya davet ediyoruz," ifadelerini kullandı.

'Anaokulu eğitime kayıtsız kalamazdık'
Cumhuriyetimiz'in 100'üncü yılını kutladuktan sonra, Cumhuriyetimiz'in 'İkinci Yüzyılı'nın ilk gününde aralarında İstanbul Sanayi Odası Yüzüncü Yıl Cumhuriyet Anaokulu'nun da bulunduğu okulların açılışının mutluluğunu yaşadıklarını ifade eden Erdal Bahçıvan, eğitime dair bütünsel bir bakışa sahip olmanın bir gereği olarak okul öncesi anaokulu eğitimine kayıtsız kalmalarının mümkün olmadığını dile getirdi. Erdal Bahçıvan, "İşte bu kapsamda, İstanbul Valiliği'nin '500 Anaokulu Hedefi' Projesi'nde ivedilikle yerimizi aldık. Biz

bu projeyi, çocukların nitelikli okul öncesi eğitime erişiminde eşit fırsatlara sahip olmaları noktasında anlamlı bir adım olarak gördük. Cumhuriyetimiz'in 'İkinci Yüzyılı'nın bu çok anlamlı ilk gününde yeri gelmişken ifade etmek isterim ki Cumhuriyet eğitim demek, Cumhuriyet çocuk demek, Cumhuriyet gelecek demek," diye konuştu.

Eğitime bütün olarak bakiyoruz
İstanbul Sanayi Odası ve İSO Vakfı'nın eğitimi en öncelikli faaliyet alanlarından birisi olarak gördüğüne dikkat çeken Erdal Bahçıvan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu anlayışımızı gelecekte de sürdürmemizin kararlığı içindeyiz. Eğitime okul öncesinden üniversiteye kadar her zaman bir bütün olarak bakiyoruz. Üniversite-sanayi iş birliği alanında paydaşlarımızla öncü çaba ve çalışmalar sergiliyoruz. Ülkemizin ve sektörlerin gelişimi için son derece önemli olan üniversite-sanayi iş birliğinde de kapsamlı ve sonuç odaklı yenilikçi bir model uyguluyoruz. Öte yandan mesleki eğitimde de yoğun bir gayretin içindeyiz. Sanayinin katma değeri üretme geçmesi ve yüksek teknoloji alanlarına yönelebilmesi için nitelikli işgücüne ihtiyaç duyuyoruz. Ayrıca bepinizin kabul edeceği üzere iyi eğitilmiş, nitelikli insan gücü, ülkelerin rekabet gücü göstergelerinde en önemli unsurlardandır. Bu noktada, biz sanayicileri ilgilendiren konuların başında da hiç kuşkusuz mesleki ve teknik eğitim geliyor. Bu an-

layıştan hareketle İSO olarak, Milli Eğitim Bakanlığımız ile yürüttüğümüz Mesleki Eğitim İşbirliği Projesi - İSO MEP ile kapsamlı bir mesleki eğitim hareketine imza atıyoruz. Bu proje ile halihazırda İstanbul'daki 45 meslek lisesini İSO'nun çeşitli sektörlerdeki 150'yi aşkın meslek komitesi üyesiyle birlikte yönetiyoruz."

100 binin üzerinde öğrencimiz var
Sancaktepe Belediyesi olarak eğitimini her daim yanında olduklarını ifade eden Sancaktepe Belediye Başkanı Şeyma Döğücü, "Çok genç bir ilçeyiz ve oldukça yoğun göç alan bir ilçeyiz. Gençlerimiz çok. 100 binin üzerinde öğrencimiz var. Dolayısıyla eğitim bizim hemen hemen birinci işimiz. İlçemizin hızlı bir şekilde gelişiyor olması hem okullarımıza olan ihtiyaç hem okullarımıza gidiliş geliştiği ulaşım ihtiyacını çok hızlı bir şekilde artırıyor. Biz de evlatlarımız için eğitim çalışmalarımız elimizden geldiği kadar ön planda tutmaya çalışıyoruz. Cumhuriyet bizim en büyük kazanımlarımızdan. Binalarımız, okullarımız, hepsi bizim için çok kıymetli. Ama Türkiye yüzünlü inşa edecek, inşa edecek bu çocuklarımıza bu imkanları sunmanın da mutluluk verdiği güzel bir gündeyiz. Mavi Kuş Anaokulu-Ortaokulu, İstanbul Sanayi Odamızın yapmış olduğu Yüzüncü Yıl Cumhuriyet Anaokulu ve Şehit Emre Baysal Anadolu Lisesinin de ilçemize hayırlı olmasını diliyorum," dedi.

İSO İkinci 500 Büyük açıklandı

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışları yüzde 104,8 oranında artarak 339.2 milyar TL'den 694.8 milyar TL'ye çıktı. Reel artış ise yüzde 24,7.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO), eylül ayında açıkladığı “İSO Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022” araştırmasının ardından, 500 Büyük şirketlerine nazaran daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan “İSO Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022” (İSO İkinci 500) araştırmasının sonuçlarını açıkladı.

2022 yılında İSO İkinci 500’ün üretimden satışları yüzde 104,8 oranında artarak 339,2 milyar TL’den 694,8 milyar TL’ye çıktı. Bu yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

Üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde; 2022 yılında yüzde 24,7 ile oldukça güçlü bir reel artış yaşandığı görüldü. Ancak bu artış, 2021’deki yüzde 30,4’lük artışın altında kaldı.

Reel değişimler hesaplanırken son yıllarda olduğu gibi yine yıl sonu TÜFE enflasyonu kullanıldı. Ancak 2022 sonunda TÜFE enflasyonu yüzde 64,27 iken ÜFE enflasyonu yüzde 97,72 düzeyinde gerçekleşmişti.

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2022 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına göre Şirikçioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon TL ile Safa Tarım takip ederken Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu.

2022 yılı İSO İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon TL ile 886 milyon TL arasında kalan şirketler girebildi.

İSO İkinci 500’ün 2021 yılı listesinde yer alan şirketlerin üretimden satışları ise 980 milyon TL ile 444 milyon TL bandında gerçekleşmişti.

İSO İkinci 500’ün bu yılki listesine 125 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi İSO 500’den İSO İkinci 500’e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki İSO 1000 dışından giren yeni firma sayısı 74 olurken, 2021 yılının İSO



İkinci 500 listesinden İSO 500’e çıkan firma sayısı ise 50 olarak gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, İSO İkinci 500 şirketlerinin ihracatta fark yarattığını söyledi.

Bahçıvan araştırmayla ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi:

“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmamızın 2022 sonuçlarını değerlendirirken; 2022 yılında küresel ekonomiyi şekillendiren üç ana faktörü göz önünde bulundurmakta yarar var. Bunlardan en önemlisi hiç kuşkusuz bugün de dünya ekonomisini etkilemeye devam eden enflasyonun geri dönmesiydi. Merkez bankaları neredeyse tüm dünyada bu konuya odaklanarak para politikalarını sert şekilde sıkılaştırmıştı.

İkinci faktör, 2022 yılının hemen başında patlak veren Ukrayna-Rusya savaşıydı. Bu savaş ile birlikte özellikle lojistik ve tedarik sorunları ortaya çıkmış, jeopolitik riskler üst seviyelere yükselmışti. Ayrıca Çin’de yeni bir pandemi korkusuyla alınan kapanma önlemleri de dünya ekonomisini etkisi altına almıştı.

Bütün bu faktörlere iklim değişikliğinin etkilerini artırması ve teknolojik rekabetin hızlanması da eklenince, 2022 yılı küresel ekonomi açısından “çoklu krizler” dönemi olarak tarihteki yerini aldı. Yaşanan eşzamanlı şokların etkisiyle küresel ekonomi yavaşladı. 2021 yılında yüzde 6,3 olan küresel büyüme, 2022 yılında yüzde 3,5’e geriledi. Her şeye rağmen Türkiye ekonomisi

AR-GE yapan kuruluş sayısı geriledi

İSO İkinci 500’de AR-GE yapan kuruluş sayısı geçen yıl 2021’e oranla 7 adet azalarak 228’e geriledi. AR-GE harcamaları yüzde 111,5 artarak 2,8 milyar liraya yaklaştı. Şirketlerin istihdamı yüzde 0,1 artışla 261 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 75,9 olarak gerçekleşti. İkinci 500’de halka açık kuruluşların sayısı 5 adet azalarak 26’ya geriledi. Son yıllarda sayısal olarak düşüş göstermesine karşın, İSO 142 şirketle listede en büyük paya sahip olurken, onu 39’ar kuruluşla Ege Bölgesi Sanayi Odası ve Kocaeli Sanayi Odası, 35 ile Gaziantep, 34 ile Bursa, 16 ile Konya izledi.

yüzde 5,5 ile güçlü büyüme performansını korumayı başardı.

İSO İkinci 500 sonuçlarını bu çerçevede değerlendirdiğimizde ilk dikkat çeken hususlardan biri, küresel ekonomik daralmaya rağmen İSO 500’e göre daha küçük ve orta ölçekteki şirketleri kapsayan İkinci 500 Büyük şirketlerinin yüzde 19,3 ihracat artışı yakalamasıdır. Bu artışla İkinci 500 şirketlerinin hem toplam Türkiye ihracatı hem de İSO 500’ün ihracat performansından olumlu yönde ayrıştığının altını çizmek isterim. Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindiricidir.

Özetlemek gerekirse, yıl genelinde sanayi sektörünü etkileyen iç ve dış faktörler düşünüldüğünde İSO İkinci 500’ün genel olarak başarılı bir yıl geçirmiş olduğunu söylemek mümkün. Ancak 2022’de öne çıkan olumlu gelişmelerin uzun vadede sürdürülebilir olup olmadığını ekonomi politikalarında yeniden bir kırılganlığın yaşandığı 2023’ün verileri ile çok daha net bir şekilde analiz edebileceğiz.”



AA

Patronlar kârını katladı emekçi payını alamadı

Türkiye'nin en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun vergi öncesi dönem kârı 2022'de yüzde 98 artarak 74,7 milyar TL'ye ulaştı. Buna karşın, çalışan başına ücret artışı ise yüzde 75,7 oldu.

İSO, eylül ayında açıkladığı "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasının ardından daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Araştırmaya göre, ülkenin ikinci 500 büyük sanayi kuruluşunun vergi öncesi dönem kârı 2022'de yüzde 98 artarak 74,7 milyar TL'ye ulaştı. Bu şirketlerin faaliyet kârı ise yüzde 91 artarak 100,4 milyar liraya çıktı.

Araştırmaya göre, geçen yıl sanayi sektörü başta Rusya-Ukrayna savaşı, yükselen enflasyon ve ticaretin ivme kaybettiği bir ortamda faaliyet gösterdi. Bu çerçevede İSO İkinci 500 sonuçlarına bakıldığında, 2022'de ikinci 500 şirketin üretimden satışları yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar liraya yükseldi. Bu artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı. Buna karşın, İSO İkinci 500'ün istihdamı 2022'de binde 1 artışla 261 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda ödenen toplam maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 75,9 olarak gerçekleşti. Çalışan başına ücret artışı ise yüzde 75,7 oldu. **Ekonomi Servisi**



31.10.2023 07:52

Demir Çelik Store E-DERĞİ 202 | EKİM 2023

HABER



Ana metal sektörü 77 şirketle İSO 500'de ikinci oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2022 Araştırması'nın sonuçlarına göre, en büyük 500 şirket, 24 sektörde toplandı. Söz konusu araştırmada en fazla şirketin yer aldığı sektör 94 firmayla gıda ürünleri oldu. Söz konusu sektörün şirket sayısı önceki yıla göre 1 artmış oldu. Gıdayı 77 şirketle "ana metal **sanayi**", 43 şirketle "motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı" takip etti.

ISO 500'te Çelik sanayinin zirvesinde Erdemir, İsdemir ve İçdaş yer aldı

İstanbul Sanayi Odası 2022 yılının En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesinde Tüpraş, Star Rafineri ve Ford Otomotiv'in

ilk 3 sırada yer aldı. Ana metal **sanayinde** toplam 77 firma yer alırken, bu şirketlerin 53'ü demir çelik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Erdemir genel sıralamada 2 sıra yükselerek 5. sırada yer alırken ve çelik **sanayi** sıralamasında ise, en büyük kuruluş oldu. Erdemir'i, **ISO 500** Genel Sıralamada 6., çelik **sanayi** sıralamasında ise 2. Olan İsdemir takip ederken Çelik **sanayinin** 3. sırasında yer alan İçdaş Çelik ise, **ISO 500** genel sıralamasında 12. oldu.

36 firma 2021'deki seviyelerinden geriye düştü

2022 yılında **ISO 500**'de ilk 50'de yer alan diğer çelik üreticileri, ÇOLAKOĞLU Metalurji (13.), Tosçelik Profil ve Sac (17), Borçelik (23.), KARDEMİR Karabük DÇ (28.), Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş. (37.), İzmir Demir Çelik (42.), Kroman Çelik San. A.Ş. (48.), MMK Metalurji (49.) ve Baştuğ Metallurgy Industry oldu. 2022 yılında, 5 firma ilk kez listeye girerken, 12 firma 2021 yılındaki seviyesine göre daha üst sıralara yükseldi, 36 firma 2021 yılındaki seviyelerinden geriye düştü.



Satışları arttı kâr düştü

İSO Türki-
ye'nin İkinci
500 Büyük
Sanayi Ku-
ruluşu-2022

Araştırması-
na göre, İSO İkinci 500'de
yer alan şirketlerin satışları



yüksek enflas-
yon nedeniyle
yüzde 100'den
fazla artış gös-
terdi ancak bu
artış kâr olarak

şirketlerin kasasına aynı
oranda yansımadı. ● 5'TE



Enflasyon satışları yükseltti, kârı düşürdü

İSO Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022** Araştırmasına göre, **İSO İkinci 500**'de yer alan şirketlerin satışları yüksek enflasyon nedeniyle yüzde 100'den fazla artış gösterdi ancak bu artış kâr olarak şirketlerin kasasına aynı oranda yansımadi

YENİ MESAJ / DETAY HABER

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Eylül ayında açıkladığı "**İSO Türkiye**'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022" araştırmasının ardından 500 Büyük şirketlerine nazaran daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan "**İSO Türkiye**'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022**" (**İSO İkinci 500**) araştırmasının sonuçlarını da da açıkladı. **İSO İkinci 500** araştırması, 2022 yılı verileri ile de küçük ve orta ölçekli kuruluşların performansı açısından önemli sonuçlar ortaya koydu. 2022 yılında **sanayi** sektörü başta Rusya-Ukrayna Savaşı, yükselen enflasyon, finansal koşullarda sıkılaşma gibi önemli gelişmelerin yaşandığı ve bunlara bağlı olarak yılın ikinci yarısında küresel büyüme ve ticaretin ivme kaybettiği bir ortamda faaliyet gösterdi. Dolayısıyla **İSO İkinci 500**'ün ekonomik ve finansal büyüklüklerini değerlendirirken bu gelişmeleri de göz önünde bulundurmakta yarar var.

TL bazında satışlarda sıçrama var

Bu çerçevede **İSO İkinci 500** sonuçlarına bakıldığında 2022 yılında **İSO İkinci 500**'ün üretimden satışları yüzde



104.8 oranında artarak 339.2 milyar TL'den 694.8 milyar TL'ye çıktı. Bu yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

İSO İkinci 500'ün en büyük üç şirketi

Üretimden satışlar baz alınarak yapılan 2022 yılı **İSO İkinci 500** sıralamasına göre Şirikcioğlu İplik ve Denim 2 milyar 54 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Onu 2 milyar 51 milyon

TL ile Safa Tarım takip ederken, Erdoğanlar Alüminyum 2 milyar 47 milyon TL ile üçüncü oldu. 2022 yılı **İSO İkinci 500** sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon TL ile 886 milyon TL arasında kalan şirketler girebildi. **İSO İkinci 500**'ün 2021 yılı listesinde yer alan şirketlerin üretimden satışları ise 980 milyon TL ile 444 milyon TL bandında gerçekleşmişti.

Düşenler ve çıkanlar

İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 125 yeni **sanayi** kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi **İSO 500**'den **İSO İkinci 500**'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki **İSO 1000** dışından giren yeni firma sayısı 74 olurken, 2021 yılının **İSO İkinci 500** liste-

İkinci 500'ün kısa vadeli borçları yükseldi

İkinci 500'ün kısa vadeli mali borçlarının toplam mali borçları içindeki payı geçen yıl artış gösterdi. 2021'in ardından 2022'de artışını sürdüren bu oran, yüzde 61.5 ile 2008 sonrası dönemin en yüksek düzeyine ulaştı. Bu artışta, negatif faiz ortamının yanı sıra yeni kredi düzenlemelerinin uzun vadeli kredilere erişimi zorlaştırırken kısa vadeli kredi kullanımını özendirilmesi etkili oldu. Yüksek faiz ortamında firmaların bu durumdan çok daha olumsuz etkileneceği açık.

sinden **İSO 500**'e çıkan firma sayısı ise 50 olarak gerçekleşti. 2022 yılında zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen Türkiye'nin ihracatı yüzde 12.9 oranında artarak 254.2 milyar dolara yükseldi. Aynı yılda **İSO İkinci 500**'ün ihracatı da yüzde 19.3 artarak 16.1 milyar dolara çıktı ve tarihsel olarak rekor düzeye ulaştı. **İSO İkinci 500**'ün Türkiye **sanayi** ihracatı içindeki payı 2022 yılında 0.3 puan artarak yüzde 6.2'den yüzde 6.5'e yükseldi. Geçen yıl **İSO İkinci 500**'ün faaliyet karı yüzde 91 oranında artarak 52.6 milyar liradan 100.4 milyar liraya çıktı.



İkinci 500'de kâr arttı kârlılık ise düştü

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO), eylül ayında açıkladığı “**İSO Türkiye**”nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022” araştırmasının ardından, 500 Büyük şirketlerine nazaran daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan “**İSO Türkiye**”nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022**” (**İSO İkinci 500**) araştırmasının sonuçlarını da dün kamuoyu ile paylaştı. 2022 yılında **İSO İkinci 500**’ün üretimden satışları yüzde 104.8 oranında artarak 339.2 milyar TL’den 694.8 milyar TL’ye çıktı. Bu yüksek oranlı artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

ARTIŞLAR ÜFE’YE YENİLDİ

İSO İkinci 500’ün üretimden satışlarındaki değişimler, yıl sonu TÜFE enflasyonundan arındırılarak incelendiğinde; 2022 yılında yüzde 24.7 ile oldukça güçlü bir reel artış yaşandığı görüldü. Ancak bu artış, 2021’deki yüzde 30.4’lük artışın altında kaldı. Reel değişimler hesaplanırken son yıllarda olduğu gibi yine yıl sonu TÜFE enflasyonu kullanıldı. Ancak 2022



sonunda TÜFE enflasyonu yüzde 64.27 iken ÜFE enflasyonu yüzde 97.72 düzeyinde gerçekleşmişti. Bu noktada **sanayicinin** ekonomik gerçeklerini yansıtan asıl enflasyonun ÜFE olduğunu hatırlatarak, ÜFE’nin çok daha hızlı arttığını ve tüketici enflasyonu ile arasındaki makasın oldukça geniş olduğunu vurgulamak gerekiyor. Nitekim yıl sonu ÜFE enflasyonu kullanıldığında, üretimden satışlardaki reel artış yüzde 3.6’ya iniyor.

125 YENİ ŞİRKET GELDİ

İSO İkinci 500’ün bu yılki listesine 125 yeni **sanayi** kuruluşu girdi. Bunlardan 51 tanesi **İSO 500**’den **İSO İkinci 500**’e geçen şirketlerden oluştu. **İSO İkinci 500**’ün faaliyet kârı yüzde 91 oranında artarak 52.6 milyar liradan 100.4 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet kârlılığı oranı 1.1 puan düşüşle yüzde 13.7’den yüzde 12.6’ya geriledi. Benzer şekilde faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr büyüklüğü de yüzde 90.2’lik artışla 63.7 milyar li-



İstanbul Valiliği’nin ‘500 Anaokulu Hedefi’ Projesi kapsamında imzalanan protokole istinaden İSO tarafından yapılan ‘İstanbul Sanayi Odası 100. Yıl Cumhuriyet Anaokulu’ hizmete açıldı. Okulun açılışı Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, İstanbul Vali Yardımcısı Mustafa Kara, Sancaktepe Belediye Başkanı Şeyma Doğücü, İSO Meclis ve Meslek Komiteleri Üyeleri’nin katılımıyla gerçekleştirildi.

radan 121.1 milyar liraya ulaştı. Bu artışa rağmen FAVÖK kârlılığı oranı 1.4 puan azalarak yüzde 16.6’dan yüzde 15.2’ye düştü. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 98.2 artarak 37.7 milyar liradan 74,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış kârlılığı oranı 0.4 puan düşüşle yüzde 9.8’den yüzde 9.4’e indi.

SIKI POLİTİKA ZORLAYACAK

Raporda, “**İSO İkinci 500**’ün finansman giderleri yüzde 60.8 oranında artarak 32.3

milyar TL’ye yükseldi. Finansman giderlerinin kârlılık üzerindeki baskısının hafiflemesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte 2022’deki düşük faiz ortamının yanı sıra kredi kullanımını sıkı şartlara bağlayan düzenlemelerin de burada etkili olduğu görülüyor. Ancak günümüzde faiz ve krediye erişim koşullarının o döneme kıyasla belirgin bir şekilde sıkılaşmış olması, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranındaki göreceli iyileşmenin sürdürülebilirliğini tartışmalı hale getiriyor.” yorumu yer aldı.